

LIBRIS

We know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

O'DONOGHUE, CAROLINE

Incidentul Rachel / Caroline O'Donoghue ; trad. din
lb. engleză de Ioana Bena. - București : Librex Publishing,
2025

ISBN 978-630-6628-47-6

I. Bena, Ioana (trad.)

821.111

Editor: Denisa Nicoară

Redactor: Andreea Tudorică

DTP: Monica Ioniță

Corectură: Marian Busuioc, Cristiana Ciarec. / Corectura.ro

The Rachel Incident

Copyright © Caroline O'Donoghue 2023

All rights reserved.

Cover photography by Ewen Spencer

LIBREX PUBLISHING

Str. Episcopul Radu, Nr. 30, București

redacție: 0723 193 019

comenzi@librex.ro

www.librex.ro

© LIBREX PUBLISHING, 2025

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se
pedepsește conform *Legii dreptului de autor*.

**CAROLINE
O'DONOGHUE**

**INCIDENTUL
RACHEL**

Traducere din limba engleză de Ioana Bena

Librex Publishing

2025

1

Despre dr. Byrne vorbesc cu adevărat doar cu James Devlin, așa că am crezut întotdeauna că, dacă ar fi să se întoarcă vreodată în viața mea, ar fi prin intermediul lui James.

M-am înșelat. A venit prin intermediul *Show-ului Jucăriilor*.

Show-ul Jucăriilor este un eveniment anual de televiziune irlandez, în cadrul căruia copiii mici trec în revistă cele mai bune jucării ale anului și îi sfătuiesc pe alți copii ce să pună pe listele lor de Moș Crăciun. Este un eveniment important dacă ești un copil din Irlanda și e și mai important dacă ești un adult irlandez care locuiește în străinătate. Este un lucru greu de explicat străinilor, iar asta, în sine, face parte din farmecul său. Fie înțelegi, fie nu. Ești unul dintre noi sau nu. Așa că – poate din pricina faptului că atât de mulți oameni se pretind irlandezi – glumele noastre private sunt destul de inaccesibile pentru neinițiați.

Peste tot în lume au loc proiecții de grup în care adulții irlandezi aplaudă în direct la televizor copiii de 5 ani care testează *Polly Pockets*¹. Sunt redactor la *The Hibernian Post*², un ziar pentru irlandezii din Marea Britanie. Jobul meu înseamnă să

1 *Polly Pocket* este o linie de jucării – păpuși și accesorii – fondată și concepută de Chris Wiggs în 1983 și licențiată de compania engleză *Bluebird Toys* din 1989, până când ambele entități au fost achiziționate de *Mattel* în 1998. (n. trad.)

2 *Hibernia* este numele latin pentru Irlanda, derivat din relatările geografice grecești timpurii (Pytheas din Massalia, 320 î.Hr., Ptolemeu, 150 d.Hr.). (n. trad.)

scriu despre chestiunile expatriatilor și, prin urmare, este data-
ria mea să scriu despre *Show-ul Jucărilor*.

— Ești sigură? mă întreabă Angela. Nu vreau să te trimit
prin frig, până în Soho, cu trei săptămâni înainte de Crăciun.

— E în ordine, îi răspund, înfășurându-mă până la bărbie
cu o eșarfă lungă și sufocându-mă preț de o clipă.

— Nu vreau să par *colega aia*, insistă ea. Dar în starea ta
actuală...

— Sunt bine, pe cuvânt.

Îmi mângâi rotunjimea abdomenului, pentru că am intrat
de curând într-o perioadă de calm relativ a sarcinii. Grețurile
brutale și nesiguranța periculoasă din primele luni m-au făcut
să mă simt de parcă aș fi fost la începutul unei lungi călătorii de
vânătoare de balene. La urma urmei, mai avusesem un avort
spontan înainte. Dar acum, prin luna a șaptea, totul a devenit
ca o călătorie prea lungă pe ocean. Nu-mi pot imagina momen-
tul nașterii. În ceea ce mă privește, e clar că am să fiu însărcina-
tă pentru totdeauna.

Mă îndrept spre pubul din Soho, care a devenit, pentru o
noapte doar, un refugiu pentru cei măcinați de dorul de casă.
Obişnuiam să vin la o mulțime de astfel de seri ale expatriatilor,
organizate în preajma referendumurilor și a schimbărilor politi-
ce. Chiar îmi păsa mult. Mă implicam cu toată ființa. Făceam și
bani frumoși. Ziarele englezești publicau o mulțime de artico-
le despre lupta irlandeză de susținere a avortului, iar eu făceam
parte dintre cei însărcinați să le scrie. Am intervievat militanți,
reprezentanți Marie Stopes¹, oameni care își pierduseră fiicele
sau soțiile în urma unei nașteri complicate și pe un medic care
refuzase să acționeze în interesul mamei. A fost o perioadă scur-
tă în care a fi jurnalist irlandez în Anglia însemna ceva. Mergeam

1 Marie Stopes (1880-1958) a fost o scriitoare britanică, paleobotanistă și pionieră în domeniul controlului nașterilor, sănătății și educației sexuale și drepturilor reproductive ale femeilor. Astăzi, moștenirea ei continuă prin intermediul organizației Marie Stopes International (cunoscută în prezent sub numele de MSI Reproductive Choices), care oferă educație sexuală și servicii de contracepție și avort în condiții de siguranță în multe țări din întreaga lume. (n. trad.)

la proteste și apoi ajungeam pe la diverse petreceri. Lista mea de
contacte era plină de oameni cărora le promiteam ceva la beție,
vreun reportaj care nu era însă de domeniul meu.

Sunt și acum în telefonul meu, după patru ani și un upgrade
de iPhone. CLARA ABROGARE, SIOBHAN ABROGARE,
ASHLING ABROGARE, DONNACHA ABROGARE. Fără să
se cunoască, dar conectați pentru scurt timp la un arbore gene-
alogic al oamenilor care își doreau același lucru și care, acum,
că l-am obținut, nu mai avem aproape nimic care să ne lege.

Ne bucurăm că avem avort și căsătorii între persoane de
același sex, dar ne simțim singuri în nopți ca asta.

Nu mai sunt locuri libere și, în actuala mea călătorie care nu
se mai termină, uit că acum am dreptul la un scaun. Un bărbat
cam de vârsta mea, cu un aer fericit, instalat cu o gașcă de pri-
teni, mi-l oferă pe al lui.

— Nu vreau să stric grupul.

Cei din grup, atât de vioi și veseli în seara lor împreună, mi
se par în mare parte gay. Din politețe față de gay, trebuie să mă
prefac cel puțin că mă străduiesc să nu fiu femeia heterosexuală
intruzivă. Am și transpirat de cât de mult mă străduiesc.

Dă din cap și mă așază, cu blândețe, în scaunul lui.

— Nu-ți face griji, domnișoară, nu-ți face griji, spune el, cu
accentul de Dublin. Cum ar fi să lăsăm o doamnă însărcinată
să stea în picioare de Crăciun?

— Ce ar crede pruncul Iisus? spune un altul, și pentru că
stăm cu toții atât de aproape acum, nu am încotro decât să de-
vin un membru de onoare al găștii.

Le sunt recunoscătoare pentru asta. Mă fac să mă simt mare
și importantă, ca Maria plutind în fața copiilor de la Fatima.

Începe prima pauză publicitară și simt o ușoară bătaie pe
picior.

— Scuze, îmi spune unul dintre bărbații din cealaltă parte a
grupului, cu care nu vorbisem încă. Pot să te întreb...

Ratez continuarea. Gazda serii apasă pe *mute* de pe ecranul
televizorului și apoi dă drumul la difuzor. Se aude *C'est La Vie*
de B*Witched, mult prea tare, speriind pentru o clipă pe toată

lumea de pe scaune. Gazda se repede să dea mai încet, ridicând mâinile, într-un gest de scuze.

Îmi îndrept atenția înapoi spre băiat.

— ... știi cumva ce se întâmplă cu el? mă întreabă, terminând o frază pe care n-o auzisem.

Poate pentru că mă aflu printre homosexuali sau pentru că sunt întrebată atât de des despre cel mai bun prieten al meu. Ori poate e din cauza creierului meu de femeie gravidă. Dar chiar am crezut că mă întreabă despre James Devlin. Țasta e exact locul unde, în mod normal, aș fi întrebată despre James. El ocupă o intersecție ciudată pe diagrama Venn a faimei: irlandez celebru, gay celebru, celebru pe social media, dar nu celebru *de-adevăratalea*. Suficient de celebru încât, dacă ar fi aici în seara asta, ar fi oprit pentru poze, dar nu și pentru autografe. Suficient de celebru pentru ca, atunci când este unul dintre cei cinci scenariști ai unui film, unul dintre ziarele de acasă să publice un titlu de genul: „Film de la Hollywood scris de un localnic din Cork”.

— New York, spun cu mândrie. Se descurcă foarte bine, să știi, și nu doar în videoclipurile de pe Instagram. Scrie pentru unul dintre talk-show-uri.

Se uită la mine fără expresie, așa că îi zic numele talk-show-ului.

O altă privire goală. Se încruntă.

— Ai fost în grupul lui de seminar din anul trei, nu-i așa? spune el. Dr. Byrne? Literatură victoriană?

— Dr. Byrne, repet, și pentru o secundă, creierul meu se debransează.

E ca o pană de curent. O mie de lumini dintr-o clădire de apartamente care se sting deodată.

— Ai fost la UCC1 cu mine, sunt destul de sigur, rostește el încet. Ai fost în grupa mea cu el. Cursul lui Fred Byrne.

— Da, îi răspund și, în ciuda șocului la auzul numelui, sunt deja conștientă de mesajul demn de un PR de pe chipul meu.

1 University College Cork face parte din National University of Ireland. A fost fondată de regina Angliei în 1845. (n. trad.)

Îmi îndulcesc expresia, dar e prea târziu. Trebuie să îi dau niște explicații acestui străin, dar de unde să încep? Cum ar putea înțelege cineva anul petrecut pe strada Shandon dacă nu a fost acolo împreună cu noi?

— Ascultă, nu am vrut să..., spune el, realizând că a greșit cumva, dar fără să știe unde și cum să repare greșeala. M-am gândit, știi, că erai printre preferații lui, sau așa mi s-a părut, și poate că știi.

— Ce să știi? întreb.

Cum aș putea să-i explic mai discret acestui străin că, în ciuda mitului popular în Cork la acea vreme, nu făceam sex cu dr. Byrne?

— Este în comă, spune el, aruncând informația, pregătit să fugă repede cât mai departe. A făcut o nenorocită de boală la creier, iar acum este în comă.

Sunt atât de însărcinată, încât vestea asta mă face să-mi simt fiecare strat al trupului – scoarța, învelișul protector, esența – și toate acestea se zguduie la unison când mă gândesc la dr. Byrne. Marele și ciudatul dr. Byrne, iubitor de vin franțuzesc și de prăjiturile de lux. Tartele portugheze pe care ni le aducea, calde încă, din English Market. Gustul acela intens de cremă de ouă, cu pis-truii de zahăr înnegrit de deasupra.¹

Muzica se revarsă din difuzor ca să ne informeze că pauza publicitară s-a încheiat, iar *Show-ul Jucăriilor* revine, cu un băiețel din Wicklow care se plimbă cu bicicleta în cerc.

Trebuie să-l sun pe James.

1 Este vorba despre celebrele pasteis de nata. (n. red.)

2

E amuzant că, până la urmă, James și cu mine am ajuns să fim atât de buni prieteni, având în vedere că în primele două săptămâni de prietenie crezuse că sunt cu totul altcineva.

Îmi amintesc prima noastră întâlnire de parcă ar fi o scenă dintr-un film despre viața altcuiva. Era o joi, în noiembrie, iar eu stăteam în spatele tejghelei de la *O'Connor Books*. În 2009. Era ultimul meu an la universitate și mai erau douăzeci și nouă de zile până la Crăciun. Managerul nostru, Ben, era deja îngrijorat că avea să fie un sezon dezamăgitor și se plimba de colo-colo debitând diverse lucruri despre „industrie”. Vorbea despre industria cărții de parcă ar fi fost un balaur înlănțuit undeva în subsol și care ne-ar fi sfâșiat în orice moment. Vorbea despre valul de cărți ieftine de Crăciun din acel an – cred că Dawn French și Julie Walters aveau niște cărți de memorii concurente – ca și cum ar fi fost cadavre carbonizate pe care le aruncam în gâtul dragonului ca să-l ținem sătul.

— Lucrul ăsta are să mențină industria în funcțiune, spune Ben, cu o sinceritate aproape înduioșătoare.

Avea mai multă încredere în memoriile unor actrițe excentrice decât îmi imaginez să fi avut chiar Julie Walters sau Dawn French atunci când le scriseră. Am luat încă un teanc din depozit, un turn de cărți de la talie și până sub bărbie.

James Devlin se angajase temporar de Crăciun în joia de dinainte, în care fusesem liberă ca să-mi pot preda eseurile de sfârșit de an pentru facultate. James își petrecuse prima tură cu Sabrina. Mai târziu, avea să-mi spună că fusese atât de inundat

de fețe și nume noi în prima tură, încât se amestecaseră toate într-o ceață, iar când i-am spus că asta e o prostie, a ridicat mâinile și a spus că femeile heterosexuale arătau toate la fel pentru el.

Prima tură cu Sabrina trebuie să fi fost amuzantă – sigur cam derutantă pentru ea, având în vedere cât de puțin *craic*¹ este Sabrina, în general – pentru că, atunci când James a deschis clapeta de lemn care dădea spre zona tejghelei, avea un aer conspirativ.

— *Cineva* de aici are scabie, a spus el, și și-a lăsat loțiunea la toaletă².

Mă simt ciudat acum, descriind așa această primă conversație, pentru că nu reușesc nicidecum să spun *cum* era James. Cât de fermecătoare a fost pentru mine această primă replică. „*Cineva* de aici are scabie.” A spus-o de parcă ar fi fost Poirot investigând o casă de la țară pângărită de o crimă. Sau *cineva* care asistase la prejudecățile inerente ale societății noastre politicoase și era pregătit să le dezvăluie. A doua parte a frazei era cu totul altceva: „și și-a lăsat loțiunea la toaletă”. Era din comitatul Cork, mai exact din Fermoy, care pentru mine era strict rural. Dar crescuse în Marea Britanie – cam peste tot, aveam să aflui mai târziu –, așa că vocea lui avea un accent aparte, greu de localizat. Eu mă născusem în Douglas, un sătuc suburban care se afla la trei kilometri sud de centrul orașului, și încă locuiam acolo.

— Ce? am sărit eu, șocul frazei lui spulberând reticența vie pe care o cultivam ca parte a persoanei mele. Persoana cunoscută, în general, ca „Fata de la librărie”.

— Și ce e aia scabie?

— Ceva ca un parazit.

1 „Craic” este un termen irlandez folosit pentru a descrie distracția, buna dispoziție sau conversațiile plăcute, de obicei în compania mai multor oameni. Este vorba despre acel sentiment de voie bună, râsete și socializare, adesea asociat cu petreceri sau momente petrecute cu prietenii. În Irlanda, se poate întreba „What’s the craic?” pentru a spune „Cum merge treaba?” sau „Ce mai e nou?” (n. trad.)

2 În original, „in the jacks”, un termen argotic irlandez folosit curent pentru a desemna toaleta. (n. trad.)

— Ca niște viermi?

— Viermii sunt înăuntru. Scabia este afară. Ai avut viermi vreodată?

— Nu.

— Nici când erai copil?

M-am gândit nițel.

— Viermi intestinali. E același lucru?

— Cum de ai avut?

Era cu adevărat interesat. M-a făcut să sap printre amintiri pe care nu mi le mai scotocisem până atunci și m-am simțit ca și cum aș fi descoperit o nouă parte a fundului oceanului.

— Am avut o pisică, o pisică vagaboandă. Cred că i-am luat de la ea.

— E amuzant cum toate animalele de companie erau vagaboande prin anii '90, a spus el.

Semna în casierie, introducând un număr de șase cifre.

— Pe atunci, pur și simplu îți luai câinele de pe stradă.

Când am început să lucrez la librărie, aveam anumite așteptări cu privire la modul în care ar fi trebuit să decurgă conversațiile din interior. Că aveau să fie despre cărți, credeam eu. Dar rareori vorbeam, de fapt, despre lectură. Gusturile în rândul personalului erau extrem de diverse, dar, în loc să stimuleze dezbateri vii despre literatură, acest lucru însemna că stăteam liniștiți, fiecare cu cartea lui, în sala personalului. Lui Ben îi plăcea Joyce-ul lui. Sabrinei îi plăceau Terry Pratchett și Douglas Adams și toate celelalte tipuri de scriitori despre care nu erai niciodată sigur dacă glumeau sau nu. Mai erau și alți membri ai personalului care erau fascinați de psihologie pop, *Freakonomics*¹, istorie locală și franciza *Simon's Cat*, dar nici cu ei nu am putut găsi niciodată un punct comun.

De obicei, citeam... ei bine, romane. În principal, cele mai vechi. Cărți care erau râncede de-atâta popularitate pe

¹ *Freakonomics: A Rogue Economist Explores the Hidden Side of Everything* este o carte scrisă de Steven Levitt, economist la University of Chicago, și de Stephen J. Dubner, jurnalist la *The New York Times*. Publicată pe 12 aprilie 2005, cartea a fost descrisă ca fiind o îmbinare a culturii pop cu economia și sociologia. (n. trad.)

la mijlocul secolului al XX-lea și, prin urmare, aprobate de establishmentul cultural, dar care erau suficient de uitate de contemporanii mei pentru a mă face să mă simt specială. Îmi plăceau femeile din istorie care vorbeau cu ușurință despre societate. Îmi plăceau paragrafele lungi despre rațiune și despre trezirea sexuală din Franța. Până când am început să lucrez la librărie, mă consideram o persoană destul de citită.

Am fost atentă să nu-l întreb pe James despre lecturi, pentru că pierdusem deja prea multe potențiale prietenii din cauza acestui tip de întrebări. Voiam să-l întreb ceva real, sau ceea ce creierul meu de 20 de ani considera a fi real. Voiam ceva la fel de bun ca și povestea lui cu scabia.

Nu am mai avut timp însă, pentru că în acel moment a intrat o duzină de clienți, iar noi le-am înregistrat cumpărăturile stând unul lângă altul. Făcusem acest lucru de sute de ori până atunci: stăteam lângă un coleg ore întregi, lucram la casă, purtam din când în când mici discuții cu clienții. Mă simțisem întotdeauna ca acasă. Pare o prostie să spun acest lucru, de parcă aș atribui emoții uriașe acestei singure ture târzii, la mult timp de atunci, dar mă simțeam cu adevărat altfel. Era ceva cald, ca tăcerile ocazionale din timpul călătoriilor cu prieteni dragi.

Când ne-am terminat tura, m-a întrebat ce fac după program.

— Mă întâlnesc cu iubitul meu, am spus și m-am îngrijorat instantaneu că, mergând să mă întâlnesc cu Jonathan, pierdeam singura mea șansă de a fi cea mai bună prietenă a lui James.

James își aprindea deja o țigară.

— Încotro mergi?

— Sober Lane.

— Ah! a spus el, iar eu nu am fost sigură dacă se arsesse sau dacă ajunsese la un soi de revelație. Eu pe Travers Street. Te conduc până acolo.

Am mers împreună într-acolo și, în ciuda dorinței pe care o aveam să-l fac pe James să se deschidă și să-mi găsească un loc în sufletul lui, se părea că nu e momentul să pun întrebări. James nu prea își dorea nici el să pună întrebări. Voia să facă presupuneri.

— Bun, ia să vedem. Tatăl tău lucrează la bancă.